

LATVIJAS EVAŅĢĒLISKI LUTERISKĀ BAZNĪCA LIEPĀJAS DIECĒZE

Miers ar jums, mīļie Liepājas diecēzes draudžu locekļi!

Sveicu jūs Reformācijas dienas ietvaros. Pēdējā oktobra svētdienā biju ASV, Vītonas Svētā Jāņa luterāņu draudzē pie Čikāgas. Viņi sveicina arī jūs, brāļus un māsas Kristū Liepājas diecēzes draudzēs. Biju aicināts sprediķot un labprāt dalos teiktajā arī ar jums. Sprediķī minēju desmit lietas jeb Reformācijas pienesumu vienai, svētai, katoliskai un apustuliskai Baznīcai, kuras daļa esam arī mēs.

Pirmā labā lieta ir pats vārds “reformācija” -

Reformācija kā re-formācija.

Reformācija nevēlējās nākt ar ko jaunu. Vēlme bija reformēt to, kas bija deformējies. Reformatori gribēja turpināt mācīt to, ko visa Baznīca vienmēr bija mācījusi, visos laikos un visiem cilvēkiem. To vārds “katolisks” arī nozīmē.

Otra labā lieta -

uzsvars uz evaņģēliju par Kristu.

Tas nozīmē, ka uzmanība ir pievērsta tam, ko Kristus bija darījis mūsu labā, jo mēs paši nespētu paveikt to, kas mums būtu vajadzīgs Dieva priekšā. Evaņģēlijs jeb Labā Vēsts ir par to, ko Jēzus Kristus ir darījis mūsu labā ar savu dzīvi, mācīšanu, ciešanām, krustā sišanu un augšāmcelšanos. Tas viss bija priekš mums, jo mums tas bija nepieciešams. Jēzus deva mums priekšnosacījumu atjaunot attiecības ar Dievu, mūsu Radītāju. Vēl jo vairāk, Viņš to mums piedāvā no žēlastības, par brīvu, ja mēs ticībā pieņemam Evaņģēliju par Kristu. Kad esam savienoti ar Kristu kristībā, mēs kļūstam par tādiem, kādiem mums ir jābūt – par Debesu Tēva bērniem. Pirms Reformācijas laika šī skaidrā izpratne par Evaņģēliju bija kļuvusi vāja. Evaņģēlijs Baznīcā ir bijis vienmēr, bet Reformācijas mērķis bija atjaunot skaidro Evaņģēlija izpratni, un mums tas ir jāturpina. Tāpēc virknei Baznīcu, kuras vēlas turpināt Reformācijas mantojumu, to nosaukumā ietverts vārds “evaņģēliski”, arī mūsu mīļajai Baznīcai – Latvijas evaņģēliski luteriskā Baznīca.

Kopsavelkot abus punktus, es drīzāk gribētu nosaukt mūsu tradīciju kā evaņģēliski katolisku, nevis evaņģēliski luterisku, jo Mārtiņa Lutera nodoms nebija nākt ar ko jaunu, bet gan atjaunot sākotnējo un koncentrēties uz Evaņģēliju.

Turpināšu ar dažiem “un”, kas parāda veselīgu līdzsvaru mūsu mācību tradīcijā. Dažreiz vissvarīgākais vārds teoloģijā ir “un”.

Trešā labā lieta -

skaidra Bauslība un Evaņģēlija pielietošana.

Mums nav jāmīkstina Bauslība, lai mēs varētu ar to vieglāk dzīvot, it kā caur Bauslību mēs varētu tikt attaisnoti Dieva priekšā. Tad mēs nesaprotam Evaņģēliju, kāpēc Kristus bija jācieš un jāmirst mūsu vietā. Likums ir svēts, mēs to nedrīkstam un nevaram mainīt. Tāpēc mums ir vajadzīgs Evaņģēlijs, un mums jābūt tik pateicīgiem par to, ko Kristus mūsu labā ir darījis. Bauslība mūs pārlicina, ka esam grēcinieki, Evaņģēlijs mūs pārlicina, ka mums ir dāvāta piedošana, kad ticam tam, ko Jēzus Kristus ir darījis mūsu labā.

Ceturtā labā lieta -

garīdznieku sūtība un laju atbildība.

Mūsu Baznīcas struktūra ir episkopāli-sinodāla, proti, tā ir ne tikai garīdznieku, ne tikai draudžu, bet gan garīdznieku sūtība, gan draudžu atbildība. Zīmīgi, ka vārds "atbildība" cēlies no vārda "atbilde". Kad tu ticībā dzirdi Dieva Vārdu un uz to atbildi, ļaujot tam atspoguļoties savā dzīvē, tu uzņemies atbildību. Draudze ir tā, kas pulcējas ap Vārdu un Sakramentiem; garīdznieki ir tie, kas ir sūtīti, lai pulcētu cilvēkus ap Dieva Vārdu un Sakramentiem, lai mēs varētu nonākt pie ticības un palikt uzticīgi. Kā raksta Apustulis Pāvils: "*Jo ikviens, kas piesauc Tā Kunga Vārdu, tiks izglābts. Bet kā lai piesauc, kam nav ticējuši? Un kā lai tic tam, par ko nav dzirdējuši? Bet kā lai dzird, kad nav, kas sludina? Un kā lai sludina, kad nav sūtīti? Ir rakstīts: cik tīkamas to kājas, kas pauž labo vēsti!*" (Rom 10:13-15) Jēzus sacīja saviem apustuļiem: "*Kā Tēvs Mani sūtījis, tā Es jūs sūtu.*" (Jņ 20:21)

Piektā labā lieta -

skaidrā secība starp ticību un labiem darbiem.

Tikai ticība Kristum, kad runa ir par mūsu pestīšanu. Tā sākas ar ticību, bet ar to nebeidzas. Ticība turpinās labos darbos kā daļa no mūsu svēttapšanas. Ne tāpēc, ka gribam kaut ko nopelnīt, bet gan pateicībā par to, ko esam saņēmuši. Mēs parādām savu mīlestību Kristum, dzīvojot saskaņā ar Viņa gribu, dzīvojot uzticībā.

Sestā labā lieta -

divu valstību mācība.

Dievs valda pār pasauli ar savām divām rokām, ar kreiso un labo roku, ar laicīgo un ar garīgo varu. Ir svarīgi, lai kristieši veicina labās lietas un taisnīgo kārtību, bet Baznīcai nevajadzētu būt daļai no valsts un valstij nevajadzētu būt daļai no Baznīcas, proti, nesajaukt abas. Abām ir sava identitāte un aicinājums, un tās var sadarboties, nesajaucot savas lomas. Mums, Baznīcai, jālūdz par laicīgo valdību un jādara zināmus Dieva likumus.

Septītā labā lieta -

uzsvars uz Kristus miesas un asins klātbūtni Svētajā Vakarēdienā.

Mārtiņš Luters reaģēja uz sarežģītajiem veidiem, kā izskaidrot lietas, kuras mēs īsti nevaram izskaidrot. Ap Reformācijas laiku teologi apsprieda, vai maize un vīns Svētajā Vakarēdienā paliek maize un vīns arī pēc tam, kad tie ir kļuvuši par Kristus miesu un asinīm. Viņi, kas sekoja Luteram, apgalvoja, ka mēs varam runāt gan par maizi, gan par Kristus miesu vienlaikus. To mēs varam secināt arī no tā, ko Apustulis Pāvils rakstīja savā pirmajā vēstulē korintiešiem un, kas ir arī mūsu liturģijā: "*Maize, ko laužam, vai tā nav savienošanās ar Kristus miesu? Jo, kā ir viena maize, tā mēs daudzi esam viena miesa, jo mēs visi esam šīs vienas maizes daļībnieki.*" (1.Kor 10:16-17)

Mēs nevaram izskaidrot noslēpumu, bet mums ir jātic tam, ko teica Jēzus, jo Viņš nemelo. Kad Jēzus to saka, mums ir jātic un jāsaņem ticībā vārdi, ka tā ir Viņa miesa un asinis kaut arī mēs to nevaram paskaidrot. Tā darot, mēs pieredzēsim svētību, atsaucoties uz Viņa aicinājumu “Ņem un ēd, ņem un dzer”.

Astotā labā lieta -

simul justus et peccator.

Taisnots un grēcinieks vienlaikus. Kristietim tā ir realitāte - nepārtraukta cīņa ar grēku, kas ir mūsu miesā. Tā kā kristietim ir Svētais Gars, pastāv šī spriedze, taču tā nav zīme, ka nav taisnots, jo taisnības pamatā ir ticība Kristum. Tātad mūsu grēcīgajā realitātē mums ir mierinājums mūsu ticībā, kā apustulis Pāvils to izteicis Gal 2:20: “*Cik es tagad dzīvoju miesā, es dzīvoju ticībā uz Dieva Dēlu, kas mani ir mīlējis un nodevies par mani.*”

Devītā labā lieta -

aicinājums atgriezties pie avotiem.

Viens no Reformācijas teicieniem ir “Ad fontes” – atpakaļ pie avotiem. Atpakaļ pie Svētajiem Rakstiem, atpakaļ pie Baznīcas tēviem. Svētie Raksti ir doti Baznīcā, un tie ir jāsaprot Baznīcā. Baznīcas tēvi ir svarīgi, lai mēs iegūtu pareizo izpratni, lai mēs nebūtu sektanti. Mums ir jāsaprot Svētie Raksti tā, kā to visu laiku ir sapratusi visa Baznīca.

Desmitā un pēdējā no šoreiz uzskaitītajām labajām lietām par Reformāciju -

semper reformanda.

Latīņu frāze, kas nozīmē “vienmēr reformācija”. Kopsavelkot pēdējos divus punktus, mēs varētu teikt: Atgriezieties pie avotiem un atkal reformējieties kā Baznīca un kā kristieši. Atgriezieties pie savas kristības, savas kristīgās dzīves avota, atgriezieties pie tā, ko tajā saņēmāt un izdzīvojiet to.

Lai Dievs mūs uz to svētī!

Jūsu bīskaps,

+Hanss Martins

Esto fidelis!

ASV, 30.10.2024. A.D.